

بہ مہرگی در ترازوی اخلاق

تألیف:

متر محمد جواد موحدی

انتشارات مانی

۱۳۹۷

سرشناسه	:	موحدی ، محمدجواد ، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدید آورنده	:	به مرگی در ترازوی اخلاق / تألیف محمدجواد موحدی.
مشخصات نشر	:	اصفهان: انتشارات مانی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۴-۱۴۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیفا
موضوع	:	مرگ آسان
موضوع	:	Euthanasia
موضوع	:	مرگ آن - جنبه های اخلاقی
موضوع	:	Euthanasia-Moral and ethical aspects
موضوع	:	اخلاق پزشکی
موضوع	:	Medical ethics
رده بنده کنگره	:	RV ۳۶ / م ۸ ب ۹ ۱۳۹۷
رده بنده دیویی	:	۱۷۹ / ۷
شماره کتابشناسی	:	۵۳۷۲۲۳۶۸

اصفهان:
 صندوق پست: ۳۹۰ - ۸۱۶۴۵
 تلفکس: ۵۹۰ - ۳۶۶۲۰ - ۳۱
mani.pub@yahoo.com

نام کتاب:	.. مرگی در ترازوی اخلاق
تألیف:	دکتر محمدجواد موحدی
ناشر:	انتشارات مانی
نوبت چاپ:	اول / ۱۳۹۷
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی:	آسمان
چاپ:	سوره
قیمت:	۱۵۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۴-۱۴۴-۶

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۱۱
۱-۱-۱-۱- مه مه	۱۱
۱-۱-۲- ماهیت و جایگاه اخلاق پزشکی	۱۷
۲-۱- شرح و بیان مسأله پژوهشی	۲۰
۱-۲-۱- «اتانازی» چیست؟	۲۰
۲-۲-۱- انواع اتانازی	۲۳
۳-۲-۱- تاریخچه انجام اتانازی	۲۶
۲-۱- فعل و ترک در اتانازی	۳۰
فصل دوم: وظیفه گرایی و اتانازی	۳۵
۱-۲- شرح وظیفه گرایی	۳۵
۲-۲- اتانازی از منظر وظیفه گرایی عقل باور	۳۸
۱-۲-۲- امانوئل کانت	۳۹
۳-۲- اتانازی از منظر وظیفه گرایی شهودباور	۴۹
۱-۳-۲- دیوید راس	۵۰
۴-۲- اتانازی از منظر وظیفه گرایی دین باور	۵۹
۱-۴-۲- مسیحیت	۶۰
۲-۴-۲- اسلام	۶۶
فصل سوم: پیامدگرایی و اتانازی	۷۵

۷۵	۱-۳- شرح پیامدگرایی
۷۹	۲-۳- اتانازی از منظر سودگرایی عمل نگر
۷۹	۱-۲-۳- جرمی بنتام
۸۷	۳-۳- اتانازی از منظر سودگرایی قاعده‌نگر
۸۸	۱-۳-۳- جان استوارت میل
۹۷	۴-۳- اتانازی از منظر سودگرایی ترجیح‌گرا
۹۹	۱-۴-۳- بار سینگر
۱۰۲	توجیه اتانازی غیر داوطلبانه
۱۰۶	توجیه اتانازی داوطلبانه
۱۱۰	توجیه ناپذیری اتانازی اجباری
۱۱۲	اتانازی فعال و منفعل
۱۱۷	فصل چهارم: فضیلت‌گرایی و اتانازی
۱۱۷	۱-۴- شرح فضیلت‌گرایی
۱۲۱	۲-۴- اتانازی از منظر فضیلت‌گرایی کلاسیک
۱۲۲	۱-۲-۴- ارسطو
۱۳۶	۳-۴- اتانازی از منظر فضیلت‌گرایی مدرن
۱۳۷	۱-۳-۴- فیلیپا فوت
۱۵۹	فصل پنجم: نتیجه‌گیری
۱۵۹	۱-۵- تفسیر نتایج
۱۶۶	۲-۵- بحث و نتیجه‌گیری
۱۷۱	منابع

پیشگفتار

انسان‌های زیادی گرفتار درد و رنج طاقت فرسا و غیرقابل تحمل هستند؛ بعضی از افراد به سبب شکل و ظاهر عجیب خود که به علت بیماری و یا اختلالات ژنتیکی است، در انظار عمومی تحقیر می‌شوند؛ بسیاری از انسان‌ها در اواخر عمر به سبب کهولت سن نمی‌توانند مستقل زندگی کنند و همواره وابسته به دیگران هستند و گاهی، خود را حقیقتاً سربار دیگران می‌بینند؛ سالخورده‌گی یا بیماری نیز در بسیاری از افراد، سبب می‌شود که توانایی لذت بردن از زندگی را از دست بدهند و زندگی آنها به سطح نباتی فروکشته شود؛ چگونه می‌توان وضعیت اسفبار آنها را متوقف کرد و آن را بهبود بخشید؟ همچنین، در مواردی که بیمار در دلدناک است و هیچ امیدی به بهبودی وجود ندارد؛ برای چنین افرادی چه می‌توان کرد و چگونه می‌توان به رنج آنها خاتمه داد؟ اتانازی انتخابی است که برخی از پزشکان و اندیشمندان پیشرو، کرده‌اند و در برخی از کشورها به صورت قانونی در حال انجام است. با این حال، بررسی جواز یا منع اخلاقی آن، بسیار حائز اهمیت و پرداختن به آن بسیار ضروری است.

این اثر به تحلیل و بررسی مهمترین نگرش‌های اخلاقی، رای یافتن راه‌حل مناسب در پاسخ به مسئله اتانازی، پرداخته است. وظیفه‌گرایی، پیامدگرایی، فضیلت‌گرایی، شامل دسته‌بندی‌ها و نظریات اخلاقی متفاوتی هستند که از میان آنها، چهره‌ها و نظریات شاخص برای پاسخ به مسئله اتانازی انتخاب شده و مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند.

در کشور ما نیز اتانازی از جمله مسائل مبتلا به، به خصوص در شکاف منافع داوطلبانه است که هنوز راه حلی قطعی برای آن یافت نشده و پزشکان، تصمیمات مختلفی می‌گیرند. شاید تفصیل دیدگاه اخلاقی اسلام در خصوص اتانازی، که یکی از نگرش‌های اخلاقی ذکر شده نیز می‌باشد، تواند راه‌گشا باشد.

لازم به ذکر میدانم که اتانازی از جمله مسائل کلاسیک اخلاق پزشکی است که از زمان یونان باستان مطرح بوده است؛ در بحث و بررسی پیرامون مصادیق مختلف اخلاق کاربردی و به طور خاص اخلاق پزشکی، و روش‌شناسی و نحوه ارائه راه‌حل برای موضوعات اخلاق کاربردی، اتانازی در کنار سقط جنین، از مصادیق مشهوری است که همواره از طرف اخلاق‌دانان یا پزشکان مطرح بوده و هست. ماهیت این موضوع به گونه‌ای است که در بررسی اخلاقی آن، هم ممکن است به تراحمات یا

تعارضات اخلاقی برسیم که مستلزم یافتن راه حل هستند و هم به پاسخ های مختلفی که نگرش های حتی هم سو ممکن است به این مسئله بدهند؛ لذا، عجیب نیست که اکثر اخلاق دانان، آن را «مقوله چند بعدی بسیار غامض» می دانند.

لذا، تحلیل این موضوع، آنگونه که در این اثر آمده است، نحوه موضوع شناسی، روش شناسی، غایت شناسی و مبنا شناسی در اخلاق کاربردی را تا حدود زیادی به ما می نمایاند و برای دانشجویان و اساتید اخلاق و حتی متخصصان اخلاق پزشکی، نمونه بسیار خوبی خواهد بود و در ایجاد نگرش های جدید به این مسئله و مسائل مشابه بسیار مفید است.

در پایان از همکاران آقایان دکتر غلامحسین توکلی، دکتر محمد ربانی، دکتر احمدرضا زمانی و دکتر محسن جوادی عزیز که در به انجام رسیدن این اثر من را یاری کردند، تشکر و قدردانی می کنم. در آدرس ایمیل زیر مشاقت نظر، انتقادات و انتقادات کلیه دانش پژوهان و خوانندگان عزیز هستم.

Movahedi.mj@gmail.com

محمدجوادی موحدی

تابستان ۱۳۹۷